

Het chocoladestrooisel

Columns - 12 juli 2021 - Auteur: Merlijn Schoonenboom

Jarenlang was het vooral de hagelslag. Als we in de zomervakantie Nederland bezochten, werd er een extra koffer meegenomen om op de terugtocht voldoende pakken hagelslag mee te kunnen nemen. Die konden we hier namelijk niet krijgen. Maar nu staan ze er ineens, in de plaatselijke Duitse supermarkt - samen met een steeds uitgebreider assortiment aan Hollandse producten.

Het had natuurlijk alles met de kinderen te maken. Ze kenden Nederland alleen van een paar vakanties, dus namen de 'typisch Hollandse producten' bij ons al snel een plek in die ze in mijn eigen Hollandse jeugd nooit hadden: niet gewoon een alledaags en niet al te gezond product, maar niets minder dan de herinnering aan een soort luilekkerland ver weg, waar alles goed is en de kinderen altijd gelukkig.

Mijn Duitse vriendin begon ermee: tijdens bezoeken aan Nederland moesten niet alleen meer kibbeling, stroopwafels en tompouces worden gegeten dan goed voor je is, maar ook zakken vol ontbijtkoek, Roosvicee en hagelslag worden ingeslagen. Met even uitgehongerde vreugde stormde ze direct na aankomst de eerste de beste Hema binnen, om de kinderen in uiterst on-Berlijnse kleurenpracht uit te dossen ("zulke vrolijkheid kennen de Duitsers niet").

Onder luid gejuich werden deze 'typisch Hollandse' producten later dan als waardevolle schatten terug naar Berlijn genomen. Vooral de hagelslag bracht de buurtkinderen ertoe extra vaak bij ons te willen aankloppen. Tegenover de bezorgde Kreuzberger reform-ouders had ik dan als uitvlucht dat 'volgens onderzoek' de Nederlandse kinderen de 'gelukkigste ter wereld' zijn, en dat dat vast ook door die hagelslag kwam.

Merlijn Schoonenboom verbindt in zijn maandelijkse column persoonlijke ervaringen met bredere maatschappelijke ontwikkelingen in Duitsland

Onder Berlijnse Nederlanders vroeg men zich ondertussen met regelmaat af waarom deze producten het nooit verder dan Hengelo hadden weten te schoppen. Ik heb zelfs wel eens op de website van een online expat-shop gekeken, die precies vanwege deze nostalgie in het leven was geroepen.

De omslag kwam ongeveer zes jaar geleden. Het eerste pak stroopwafels, inclusief Nederlandse driekleur, die ik in de lokale Berlijnse supermarkt tegenkwam, werd nog als een trofee naar huis gedragen. "Kijk eens, eindelijk!" De volgende stap was de ontdekking van een supermarkt waarin Chocomel, Hollandse haring én Zeeuwse mosselen werden aangeboden.

In 2018 kwam de Hema naar de stad - met maar liefst twee filialen. Je kon er in december zelfs chocoladeletters bestellen, dus ook die hoefde ik niet meer de grens over te smokkelen. Uiteindelijk lagen bij de kassa van de lokale supermarkt ook nog eens tientallen pakken ontbijtkoek in de aanbieding - eveneens met de Nederlandse driekleur erop.

Ik weet niet waarom het nu ineens toch is gebeurd: is het te danken aan de vele Nederlanders hier in de buurt? Heeft Willem-Alexander tijdens zijn handelsreizen voor 'meer ontbijtkoek naar Duitsland' gepleit? Of was het inderdaad dat 'onderzoek', en de belofte van meer kindergeluk door Nederlandse zoetigheden?

De meeste stroopwafels smaken alsof ze door een antroposofische keuringscommissie zijn samengesteld

Het resultaat is alleen anders dan ik had gedacht: want nu we die spullen al hebben, waarmee kan ik mijn kinderen dan naar Nederland lokken? Alleen de verregende Noordzeekust blijkt toch niet interessant genoeg.

De redding komt gelukkig van de Duitsers zelf, die ergens toch nog lijken te twifelen. De Hollandse hagelslag bleek achteraf slechts een eenmalig *Angebot* - als alternatief moeten we ons redden met het chocoladestrooisel dat we bij de bakwaren-afdeling hebben gevonden. Ontbijtkoek heb ik nooit meer gezien en drop is nog steeds alleen bij hele gespecialiseerde winkels te krijgen.

Wat er wel is, lijkt subtiel te worden aangepast aan een meer verantwoorde standaard. Onze supermarkt is snel overgestapt naar een '0 procent suiker'-versie van Chocomel, wat de kinderen direct menen te kunnen proeven. De meeste stroopwafels smaken ondertussen alsof ze door een antroposofische keuringscommissie zijn samengesteld.

Daarmee is de magie van het luilekkerland een beetje gered. Mijn vriendin heeft de Berlijnse Hema na een paar bezoeken zelfs links laten liggen. Het is toch anders, zegt ze: "Die kleuren durven ze in Duitsland niet." Als de code rood niet wordt uitgeroepen, rijden we dus gewoon weer met een extra koffer de grens over.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/44758/het-chocoladestrooisel>